

Szczecin, dnia listopada 2009 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

**Pan
Witold Ratkowski
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Stargardzie Szczecińskim**

LSZ – 410 – 66 – 01/2009
P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, działając na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (zwanej dalej ustawą o NIK), przeprowadziła kontrolę Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim (zwanego dalej Inspektoratem), obejmującą realizację programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń w okresie 2008 ÷ 2009 r. (do 30.09.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 października 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia działania Inspektoratu obejmujące realizację programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na terenie powiatu stargardzkiego.

1. Inspektorat realizując program zwalczania choroby Aujeszkyego (AD) w okresie od kwietnia 2008 r. do maja 2009 r. zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.03.2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania AD u świń², pobierał próbki krwi od zwierząt w 537 stadach trzody chlewnej. Wszystkim badanym stadom nadano status wolnych od AD. Od października 2009 r., po otrzymaniu środków stada te zostaną objęte monitoringiem.

Typowanie stad trzody chlewnej objętych I i II etapem programu przeprowadzono w oparciu o dane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawarte w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ), prowadzony w Inspektoracie rejestr podmiotów nadzorowanych oraz dane o hodowcach uzyskane z gmin³. Liczba stad trzody chlewnej ujętych w SIRZ jak i ewidencji zawartej w rejestrze prowadzonym w Inspektoracie w trybie

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397 ze zm.

³ uzyskane z inicjatywy PIW w okresie poprzedzającym przystąpienie do programu zwalczania AD.

art. 5 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt⁴ (uozz) różniły się od siebie. Według stanu na dzień 1 stycznia 2008 r. dane SIRZ wykazywały funkcjonowanie na terenie powiatu stargardzkiego 634 stad trzody chlewnej, tj. o 384 stada więcej niż ujęto w rejestrze Inspektoratu (250 stad).

Inspektorat nie podejmował jednak działań mających na celu skorygowanie i uaktualnienie tych danych. Producentów i hodowców trzody chlewnej nieujętych w rejestrze nie wzywano do złożenia wniosków wymaganych postanowieniami art. 5 ust. 2 uozz oraz nie stosowano wobec nich sankcji, o których mowa w art. 85 ust. 1 uozz.

Według wyjaśnień Pana Inspektora sytuacja ta była skutkiem min. rozdrobnienia gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną, dużej dynamiki zmian oraz niewiedzy właścicieli zwierząt o obowiązku zgłoszenia siedzib do Inspektoratu.

Dopiero podczas realizacji programu zwalczania AD prowadzonych we wszystkich stadach trzody chlewnej na terenie powiatu hodowcom nieujętym w rejestrze Inspektoratu przekazywano do wypełnienia wniosków o wpis do rejestru wraz z informacją o obowiązku, o którym mowa w art. 5 uozz i sankcjach określonych w art. 85 tej ustawy. W efekcie tych działań, do czasu zakończenia kontroli NIK, do rejestru zgłoszono 59 stad trzody chlewnej.

2. Na skutek realizacji programu odnotowano 13 przypadków padnięć zwierząt. Łączna wysokość wypłaconych odszkodowań wynosiła 6,2 tys. zł. Szacowanie odszkodowań dokonywano z udziałem 2 rzeczoznawców - zgodnie z przepisami art. 49 ust. 1 i 3 uozz.

3. Realizując program zwalczania AD Inspektorat zgodnie z postanowieniami określonymi w art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej⁵ zawarł 7 umów z 4 lekarzami weterynarii – niebędącymi pracownikami Inspekcji. Umowy zawierane były zgodnie z postanowieniami określonymi w art. 16 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3 oraz art. 19 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Kontrola 100 % rachunków przedłożonych przez tych lekarzy za 6 ostatnich miesięcy realizacji programu (tj. od grudnia 2008 r. do maja 2009 r.) wykazała, że wynagrodzenia wypłacano zgodnie z warunkami umowy, a ich wysokość określano z zachowaniem obowiązujących uregulowań prawnych⁶. Ponadto, w związku z realizacją programu, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ww. rozporządzenia MRiRW z 22.04.2004 r., z 7 osobami zawarto 39 umów o dzieło na wykonywanie czynności pomocniczych przy pobieraniu krwi. Kontrola wszystkich rachunków, za okres realizacji programu wykazała, że wynagrodzenia za wykonywanie czynności pomocniczych wypłacono comiesięcznie z zachowaniem terminu określonego w umowach.

Wypłacone wynagrodzenia w kwocie 188,9 tys. zł stanowiły 75,9 % łącznych wydatków poniesionych na realizację programu zwalczania AD, wynoszących 248,9 tys. zł.

⁴ ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342)

⁵ Ustawa z dnia 19 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.)

⁶ tj. z zachowaniem stawek o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków wynagrodzenia i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz.U. Nr 178, poz. 1837 ze zm.). Natomiast zwrot kosztów dojazdu ustalano z uwzględnieniem stawki określonej rozporządzeniem Ministra Transportu z dnia 23 października 2007 r. w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

4. Inspektorat posiadał dane o przemieszczeniach zwierząt z i do stad zlokalizowanych na terenie jego działania oraz posiadających siedzibę na terenie innych powiatów i poza granicami państwa. Przemieszczenia dokonywano pomiędzy stadami o takim samym statusie, bądź ze stada o statusie wyższym do stada o niższym statusie. W każdym przypadku, w porozumieniu z powiatowym lekarzem weterynarii właściwym terenowo dla siedziby stada przeznaczenia, wystawiano świadectwo zdrowia. Świadectwa te były zgodne ze wzorami świadectw zdrowia dla świń zawartych w instrukcjach: nr GIWz.400/AD-1/08 GLW z dnia 24.06.2008 r. oraz nr GIWz.400/AD-1a/09 z dnia 13.07.2009 r. w sprawie wystawiania świadectw zdrowia dla świń w obrocie krajowym.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi NIK wnioskuje o podjęcie działań zapewniających uaktualnienie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną na terenie powiatu stargardzkiego.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust 1. ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, ma Pan prawo zgłosić do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.